

ligheden til Krigsvæsenet, og hvilke Dele af Landets Udgifter medgaa i Virkeligheden til Krigsvæsenet, hører til de aller-vanskeligste Spørgsmaal, der kunne reises. Smidlertid jeg skal lade dette Spørgsmaal aldeles ligge. Hvad jeg vilde sige, er kun det, at det forekommer mig at være temmelig uvæsentligt, om Thykland udreder flere Penge pr. Hoved til sit Krigsvæsen end Danmark, eller om det er Danmark, der udreder de fleste, naar Sagen er den, at vi ikke udrede og ikke tænke paa at udrede Mere, end hvad der er absolut nødvendigt. Lige overfor den absolute Nødvendighed — jeg har nu den gamle Indsættelse, at det hører til Statens første Fornødenheder at sikke sin Eksistens, saa længe den formaar — ser jeg ikke, det kan hjælpe at ting og prutte om Udgifterne. Hvis der kunde paavises Udgifter i vore militære Budgetter, eller der kunde paavises Udgifter i dette Lovforslag om Befæstningsvæsenet, som man kunde anse for ikke at være nødvendige, og som man kunde spare uden at sætte Landets Uafhængighed i Bøve, vilde jeg ikke tage i Betænkning at stemme for slige Bespareselser og derved bringe Udgifterne ned, men saa længe de finansielle Betragtninger indskrænke sig til Belæger over, at der bruges mange Penge, medens de ikke indeholde Paavisning af, at der bruges flere Penge end nødvendigt, tillægger jeg ikke de finansielle Klager nogenjohelst Betydning, thi hvad der skal til, det maa til. Man klager over, at Danmarks Militæruddgifter ere saa store. Ja, det kan godt være, men man maa for det Første huske paa, at Danmark er et lille Land, og naar et lille Land skal udrette Noget, maa det selvfølger anstrænge sig mere end et stort Land for at sikke sit Forsvar. Dernæst maa man huske paa, at Danmark er i det Tilfælde, at det baade er en Søstat og en Landstat, at det baade maa holde en Sømagt og en Landmagt. Dette er givet ved Landets Beliggenhed, som Vorherre har givet den — det er iøvrigt et meget godt Land — men man maa tage Konsekvenserne og betale, hvad det koster at ligge ved Havet og have en aaben Landstat. Lige overfor det ærede Medlem af Udvalget, der har udtalt sig paa Mindretallets Begne, skal jeg tillade mig en ganske enkelt Bemærkning. Jeg skal ikke opholde mig ved Frygten for, at man ved at befæste Kjøbenhavn vilde være mere udsat for at blive draget ind i en Krig, end om man ikke befæstede den. Denne Frygt tror jeg er imødegaaet saaledes, at jeg ikke behøver at uleilige mig dermed. Hvad jeg derimod vil rette et Par Ord imod, er

den Betragtning, at vi ved at befæste Kjøbenhavn skulde vanskeliggjøre Sjællands Forsvar, derved at vi bandt den Hærstyrke, vi kunne have paa Benene i Sjælland, til Kjøbenhavn og derved blottede Sjællands øvrige Forsvar langs Kysten. Dertil vil jeg kun sige en Ting, nemlig, at enten Kjøbenhavn befæstes eller ikke, vil, saavidt jeg kan skjønne, den Hærstyrke, som er paa Sjælland, være bundet til Kjøbenhavn, det vil sige, at den vil være nødsaget til at rette alle sine Bestræbelser paa at forsvare Kjøbenhavn, den vil være nødsaget til at sørge for, at den i alle Tilfælde kan naa" tilbage til Kjøbenhavn og slaa et stort Slag for Kjøbenhavn af den simple Grund, at Kjøbenhavn er det eneste Punkt paa Sjælland, som det overhovedet er værd at slaas om, naturligvis i militær Betydning. Det er det eneste Punkt, en Fjende vil gjøre sig Umage for at befæste, det er det eneste Punkt, som overhovedet vil friste ham dertil. Altsaa, om Kjøbenhavn maa der i alle Tilfælde kæmpes. Naar Kjøbenhavn er befæstet, maa der ganske vist sørges for, at der altid kan være en Besætning, og den Hærstyrke, der skal operere i Sjælland, vil altid være nødsaget til at maatte holde Forbindelsen med Kjøbenhavn aaben og holde sin Retræte til Kjøbenhavn aaben, men saaledes vil det være under alle mulige Omstændigheder, man vil altid være nødsaget til at søge tilbage til Kjøbenhavn. Det er det, som gjør det saa overordentlig vanskeligt at tænke sig et Forsvar af Sjælland, uden at Kjøbenhavn er befæstet. Hvis Sjælland var et stort Land, kunde man tænke sig, at vor Hær kunde valse rundt med Fjenden paa en stor Krigsflueplads, kaste sig paa hans Forbindelse og tage ny Front, eftersom den var slaaet bort fra sin gamle Opstilling, men det er umuligt paa en Ø som Sjælland. Til at valse hører en Vandseplads, ellers kan man ikke valse. Det er en ganske overordentlig vanskelig Opgave for en Hær at forsvare Sjælland, naar den ikke har den sidste Resourse at kunne søge tilbage til, Kjøbenhavn. Den ser Hovedpunktet i Sjællands Forsvar. Det er det eneste Punkt, om hvilket Sjællands Forsvar vil dreie sig og i umindelige Tider har dreiet sig. Naar man gaar tilbage i Historien, vil man finde, at enhver Kamp om Sjælland har dreiet sig om Kjøbenhavn, det har været Tilfældet lige fra Erik Blippings og Dronning Filippas Dage. Hvis vi ikke befæste Kjøbenhavn permanent, vil det kun have en Ting tilfølgende, nemlig at enhver Krigsminister, som har Ansvaret, i det Øieblik en Krig udbryder, vil